

GNISTEN

Nr. 3 1974 Organ for Kommunistisk Universitetslag 2. årg.

akp's forsvar for demokratiske rettigheter: grensesortering

I anledning en artikkel i Gnisten nr. 2 for i år, hvor vi bl.a. gikk inn på AKP-paroler som "Nordmenn og fremmedarbeidere - felles interesser!" og "STENG GRENSENE!" de kanskje aller mest rabiante slagord som er levert fra det hold hittil, har AKP i sitt "tidskrift for teori og debatt", nr. 3 for i år, gått til forsvar for sitt syn. At resultatet er blitt den verste ekserisis i soldatsosialisme, må ikke skremme revolusjonære i eller utenfor AKP fra nå å ta et endelig oppgjør med den politikk denne organisasjonen fører fram. Ingen vakling, ingen unnskylpende holdning, men bare en styrking av et kommunistisk senter, kan garantere mot at de reaksjonære, rasistiske strømningene, som "sosialister" i AKP-ledelsen i ethvert tilfelle kommer til å henge seg på i sitt forsvar mot de revolusjonæres kritikk, vinner fotfeste i norsk politikk.

"ETNISK ENHETLIG ARBEIDERKLASSE"

Hvilken type betydning AKP nå mener det nasjonale spørsmål har for proletariatet, vises av følgende definisjon av "den nasjonale arbeiderklassen": "Den etnisk enhetlige delen av den samlede arbeiderklassen." Slike uttrykk gir nok av assosiasjoner til tidligere, og skjebnesvangre, varianter av småborgerlig propaganda. Fortsettelsen bekrefter inntrykket til fulle. AKP vil svinebinde arbeiderklassens solidaritet med blodsbånd. Slik oppfattes det nasjonale der i gården! "Det er delen som må underordnes helheten", som artikkelen sier det, i forbindelse med at den forklarer hvorfor det ikke hersker "felles interesser!" mellom norske og utenlandske arbeidere. Fremmedarbeiderne, sier AKP, er en "uensartet gruppe: og derfor mindre enhetlige og solidariske." Deres stilling "river fort over bånd som knytter dem sammen innbyrdes og til den nasjonale arbeiderklassen." - "De skiller seg fra den nasjonale arbeiderklassen språklig og kulturelt og har ofte liten kontakt med den ut over det at de er på samme arbeids-

sted. De kan lett splittes innbyrdes. Deres organisasjonsprosent i fagforeningene er liten," og "alt dette og mye annet (sic.) gjør dem til en framfor alt ustabil gruppe innenfor et lands arbeiderklasse, en gruppe uten fast klassesolidaritet og uten en kamptradisjon der de arbeider." (Ut-hevet av oss.)

Hva er den politiske kjerne i og bakgrunn for disse ikke-germanske særdragene hos denne arbeidertypen? Følgende, i AKP-etnikernes klossete versjon av norsk språkføring (uthevingene er deres egne):

"Når det gjelder fremmedarbeidere er deres kortsiktige interesse å få arbeid hvor som helst og under hvilke som helst betingelser. De har nemlig ikke noe arbeid, de er de facto arbeidsløse. Denne kortsiktige interessen står i motsetning til de kortsiktige interessene til den nasjonale arbeiderklassen, og dermed også til de langsiktige interessene." Fremmedarbeiderne "umiddelbare og kortsiktige interesse (er) å få arbeid for enhver pris."

"FREMMEDARBEIDERE = STREIKEBRYTERE"?

Slike definisjoner er karakteristiske for hele AKP-artikkelen. Når AKP skal "definere" en fremmedarbeider så klarer det ikke annet enn å gi sin egen, fordomsfulle definisjon en lønnsarbeider overhodet. En lønnsarbeider er pr. definisjon eiendomsløs i forhold til produksjonsmidlene, og han er derfor også "de facto arbeidsløs" i AKPs terminologi. Kapitalen skalter og valter med ham på samme måte, enten han er norsk, finsk eller tyrkisk. Det AKP derfor "de facto" gjør når det ved hjelp av slike definisjoner hevder at fremmedarbeidernes interesser står i motstrid til den nasjonale arbeiderklassens, er ikke annet enn å hevde at de "etnisk enhetlige" arbeidere ikke har interesse av revolusjon og sosialisme. Når

kelset i den mørkhudete skikkelse det også fikk i tredveårenes Tyskland, så vel som innen visse elementer av norske EEC-motstandere i 1962-63 og i 1972. Borgerskapet har alltid vært henvist til slike midler, både for å splitte arbeiderklassen og for å avlede arbeidernes oppmerksomhet fra den klassemessige utbyttingen. AKP går i artikkelen eksplisitt i mot KULS påpekning i Gnisten nr. 2 om at "en lønnsarbeider er en lønnsarbeider uansett fødested, og... utbyttes på samme måte uansett bakgrunn." Et slikt standpunkt er helt feilaktig, mener AKP, for "det finnes en objektiv klassemessig stilling og en subjektiv bevissthet som kan stå i motsetning til den første"! Men dette kjennetegner alle klasser og deres medlemmer; det betyr ikke annet enn at enkeltpersoner bryter med sitt klassestandpunkt. For AKP, derimot, gjelder det bare for fremmedarbeidere, og dette understrekes til fulle når det senere i artikkelen som nevnt heter at det er fremmedarbeidernes objektive stilling som betinger deres interessemotsetninger til de "etniske arbeidere". Altså: det som er objektivt, er fremmedarbeidernes subjektive bevissthet. Deres subjektive, streikebryterske onde vilje er objektiv! Det ligger i sakens natur at den konfuse tenkning som står bak den slags artigheter, aldri vil kunne nå fram til å innse at når en først taler om subjektiv bevissthet i motsetning til objektiv stilling, så taler en allerede om en form for bevissthet som kan gjelde for et hvilket som helst medlem av den klassen det er tale om. Denne AKP-manøvreren avslører seg dermed som det nidingsverk den utvilsomt også var tenkt å skulle være: en utpekning av fremmedarbeiderne til syndebukker og bærere av de onde monopolisters renkespill innen de etniske arbeideres fylking. - AKP, som aldri har forstått forskjellen mellom klasse og individ, kan tillate seg å innføre den når det

NIDINGSVERKET BYGGES UT

AKP MED NASJONAL SOSIALISTISK ATTAKK PÅ ARBEIDERKLASSEN -

AKP hevder at fremmedarbeidernes "objektive stilling" (sic.) bringer dem i motstrid til "etniske arbeidere" fordi den medfører at fremmedarbeidernes interesser ligger i "å få arbeid hvor som helst og under hvilke som helst betingelser", så er det ikke annet enn rasisme som kommer til uttrykk; det er ikke annet enn skjønning av norske arbeideres situasjon (norske arbeidere, kan man forstå, har en nyansert, belevn, laugs- og håndverksmessig vurdering av sin stilling og søker ikke arbeid "for enhver pris" pris") å mane fram streikebryterspø-

gjelder fremmedarbeidere. Når det derimot gjelder småborgerskapet, har AKP offentlig, i sitt forsøk på å hevde at det er en revolusjonær klasse, forkastet ethvert forsøk på å skille mellom disse begrepene. Man ser: når AKP bedømmer fremmedarbeiderne og arbeiderklassen, så skjer det fra et helhetlig og uholdt klassestandpunkt, uten muligheter for individuelle overtramp!

AKP utvikler den tenkte interesse-motsetningen ved å hevde følgende om fremmedarbeiderne: "nettopp deres objektive stilling og måten de blir

forts. s. 8 - - -

ARBEIDERKLASSEN OG "FOLKET"

Frontpolitikk er blitt en hjørnestein i den strategiske linje størstedelen av norsk venstrefløy legger til grunn for sitt arbeid blant "folket". Senere kommer vi til å ta opp forskjellige forsøk på teoretisk rettfærdiggjøring av denne politikken. Her skal vi bare peke på et par vilkårlig valgte utslag av den, som for en uheldig tilskuer må fortone seg som bevisste forsøk på å føre folk bak lyset.

TOTALFORVIRRING?

Om vi skal tro AKP (SV har neppe noen bedre, vel bare en mindre dumdristig klart uttalt politikk i de sakene det gjelder), er fremmedarbeiderne i kraft av sin objektive stilling forhindret i å ta kampen opp mot monopolkapitalens bruk av dem, uten å komme i konflikt med den allerede etablerte arbeiderklasse. Norske kvinner er derimot i stand til å presse ikke bare monopolene, men også staten og totalkapitalen til å gi dem arbeid som er både meningsfylt, nær hjemmene, uavhengig av konjunktorene (jmf. NKS's "Hva må gjøres") - selv sagt uten å komme i noe som helst motsetningsforhold til resten av den nasjonale arbeiderklassen. Mens på den måten fremmedarbeiderne for å realisere sine "felles interesser" med "nordmenn" bør kjempe for den nasjonale sjølråderetten i sitt eget land (se "Klassekampen" nr. 29, s. 2!), skal kvinnene for å realisere sine særegne krav i egne organisasjoner ta kampen opp med den mannlige lønnsarbeider for å tilkjempe seg retter han aldri har hatt. Veien fra defaitisme til illusjonisme er ikke lang. Og det varer formodentlig ikke lenge før spørsmålets andre side viser seg også i kvinnepolitikken, så snart AKP tar konsekvensen av sin etter hvert altomfattende linje og kommer fram til samme konklusjon som overfor fremmedarbeiderne: "Mann og kvinne - felles interesser!" (i overensstemmelse med f.eks. den arbeiderromantiske parolen om å "forsvare kjernefamilien" som det vanlige småborgerlige motestykke til rent borgerlige paroler, i dette tilfellet om å skaffe flere kvinnelige lønnsarbeidere til monopolenes høykonjunktur).

Bondespørsmålet er også tatt opp til behandling i dette nummeret av Gnisten, og vi nevner det her bare som nok et eksempel på AKP/SVs konsekvente prinsipiøshet: etter en valgkamp med hovedvekten på skatte-spørsmål og etter enkelte militante ordelag foran tariffoppgjøret ytes det uforbeholden støtte til bøndene ved jordbruksoppgjøret. Motsigelsene forsøker man så stadig å løse gjennom intetsigende besvergelses om de universelle "felles interesser".

MELLOMLAG OG SMÅBORGERSKAP

Likevel ville det være feilaktig å se årsaken til en så tilsynelatende fullstendig forvirring i "ledelsens" bevisste bedrageri. Det dreier seg her om at den selv ikke er i stand til å trenge igjennom samfunnets stadig mer kaotiske overflate. Etter hvert som kapitalens herjanger griper om seg, produserer det borgerlige samfunn selv stadig flere lidende grupper - i en viss forstand rammes jo faktisk hele befolkningen av f.eks. internasjonale miljøproblemer - og tilsvarende falske skillelinjer etter nasjoner, alder, kjønn, bosetning osv. Og det påligger arbeiderklassens talsmenn et tilsvarende ansvar for å gi alle de "antikapitalistiske" opprørstenden-

sene en klar retning. I stedet har vi fått den situasjon at det er "venstrefløyen" selv som kanskje i sterkest grad er blitt offer for kapitalismens spontane utvikling av organisasjonsfetisjisme. Grunnen til dette kan bare være at de personer som leder an i denne politikken (blant annet intellektuelle) i overveien grad rekrutteres til og fra mellomlagene. Uten bevisst teoretisk skolering vil de da som følge både av sin klassebakgrunn og av "kampsakenes" "apolitiske" natur umiddelbart komme til å innta småborgerskapets klassestandpunkt. Det er selve dette standpunktet som konsekvent satt ut i live må føre til politisk shizofreni, ute av stand som det er til å skjelle mellom kapitalens historiske progressive økonomiske utvikling og dennes ofte umenneskelige politiske utslag.

Men dermed blir det også a priori umulig å kjøre ut noen som helst konsekvent politisk linje. Det lar seg ikke gjøre å se forskjell på "landbrukets" og de selveiende bønders klasseinteresser, på fremmedarbeidere og fremmedarbeidere, på kapitalens oppløsning av familien som en nødvendig historisk utvikling og den vanskelige konkrete situasjon mange arbeiderkvinner og -menn kommer i på grunn av dette, på kamp mot imperialistisk politikk og kamp for den borgerlige nasjonalstat osv. I et borgerlig samfunn, basert på kapitalens utbytting av lønnsarbeid, finnes det ingen "nøytral" politisk linje, ingen mulighet til å støtte alle undertrykte grupper på "egne" premisser. Det er det idealister av alle slag må innse, og forstå at folkevennenes betydning av sin uforbeholdne støtte er en hån mot dem eller det saken faktisk gjelder: all småborgerlig, "klassenøytral" politikk blir, som vi har sett både intetsigende og banal og fylt av indre motsigelser slik at den er dømt til å mislykkes; den bidrar til å sementere de kunstige skillelinjer kapitalen selv produserer, som for eksempel i kvinnespørsmålet: "teorien" skal forbeholdes "partiene"; de rent småborgerlige gruppene det dreier seg om, har økonomiske interesser i direkte motsetning til arbeiderklassens; og kanskje viktigst: så å si alle "linjene" munner ut i en styrking av den borgerlige statsmakt - mot arbeiderklassens samlede økonomiske og politiske interesser.

Dersom man vil støtte det særegne - og nettopp bare det - ved forskjellige grupper, finnes det bare én måte å gjøre det på: å utvikle en best mulig politikk på alle brennaktuelle spørsmål med klart uttalt basis i et kommunistisk sentrum og konsekvent sett i relasjon til arbeiderklassens interesser. Selv er vi ikke kommet langt med dette arbeidet, men blant "venstrefløyens" øvrige grupperinger finnes ikke antydning i retning av noe slikt. Det eneste de bidrar til, er å avskjære alle og enhver fra å skjønne hvorfor de nå og i framtida må slutte seg til arbeiderklassens selvstendige linje så fremt de måtte ønske å la hensynet til sitt kjønn, sin aldersgruppe, sin "næring" - eller til menneskeheten - gå foran egne klasseinteresser i den grad disse står i direkte eller indirekte (gjennom styrking av statsmakten) motsetning til arbeiderklassens. Dagens småborgerlige sosialister kan ikke annet enn å bidra til å nøre opp om illusjoner. Som utviklingen nå går, er det bare et spørsmål om tid når AKP og SV slår åpent om i bondehat for å følge stem-

ningen på arbeidsplassene etter hvert som VG og Haakon Lie får det lett med å peke på følgene av de Felles interessers politikk (altså parallelt med rasismen i fremmedarbeiderspørsmålet) - eller de må ta konsekvensen av dagens paroler og erklære seg som bondepartier.

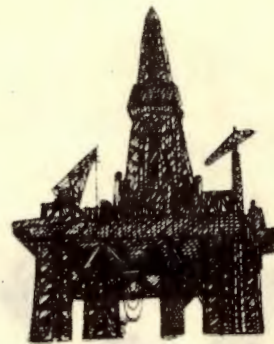
KORPORATIVISMEN

Frontpolitikernes forvirring bunner altså i småborgerskapets egen motsigelsesfulle stilling under kapitalismen. Presset som denne klassen er mellom arbeiderklassen og borgerskapet, vil den alltid rette seg mot staten i politisk agitasjon. Staten blir den umiddelbare fiende og "utsuger", samtidig som det er den som må innfri alle "krav" etter hvert som stillingen for småborgerskapet forverres. Det er derfor tvingende nødvendig for arbeiderbevegelsen å skjære igjennom en problemstilling som binder venstrefløyen til å konkurrere med Anders Lange i politisk opportunnisme. Et fortettet uttrykk for hvilket teoretisk og politisk mørke man ellers havner i, finner vi i "Kontrast"s (teoretisk organ for SVs "venstre fløy") nummer om oljen, nærmere bestemt lederartikkelen. AKPs og SVs identiske linjer i dette spørsmålet ("Nei til norsk imperialism", "økt statlig kontroll" osv.) gir et enhetlig bilde av den småborgerlige sosialismes motstridende tendenser, og man bør merke seg den nevnte artikkelens siste avsnitt fordi den tydeligvis er oppstått som forfatterens noe motvillige, men likevel ærlige konklusjon på de forutgående krav om "folkelig" innflytelse over oljepolitikken, støtte til "primærnæringene", "sosialisering" osv. og den styrking av den borgerlige statsmakt og myndighet dette vil måtte innebære. Konklusjonen: "Dette ville innebære å gå inn i en samordning av inntektsoppgjørene, noe som venstresida i fagbevegelsen hittil (!) har bekjempet. Samtidig er det spørsmål om ikke samordning av inntektsoppgjørene vil tvinge seg fram uansett. Men dette vil gjøre premisene for samordning til et viktig konfrontasjonspunkt... Oljeøkonomien vil presse lønnsoppgjørene inn i de politiske organer. Slik vil det også på lenger sikt bli mulig å utforme spørsmålet i praksis: Hvilken interesse skal være overordnet, kapitalens eller arbeidets?"

Man skal lete lenge etter et klarere uttrykk enn dette stykket politisk ingeniørkunst for enheten mellom småborgerskapets økonomiske interesser og det moderne borgerskaps behov for en sterkere statsmakt i bl.a. lønnsoppgjørene. Fra å være militant småborger svinger lederskribenten direkte over til å bli sofistisert storborger: Skånlandutvalget "vil" nok "tvinge seg fram uansett". Som så ofte ellers bunner forvirringen i fraværet av skillet mellom økonomi og politikk, i dette tilfellet mellom økt statlig engasjement "i og for seg" (som viser at kapitalismen har overlevd seg selv) og dagens politiske konsekvenser som knebling av arbeiderklassen. Heri finner vi også årsaken til de forskjellige sosialistiske retningers pendling mellom høyre- og venstreavvik.

Etter 40 års utvikling i retning av total korporativisme, er den politiske linje vi nå generelt ser avtegnet seg på "venstrefløyen" den verst tenkelige: fasttømrede fronter med krav om en sterkere stat kombinert med SVs konsekvente legalisme og AKPs syndikalistiske dreining. Resultatet kan ikke bli annet enn støtte til selve statsmakten og til dens vilje og evne til

HØYKONJUNKTUR MED OLJE TIL STATSMASKINERIE

Stagnasjonstendenser og børsfall i de fleste kapitalsentre verden over har gjort en rask slutt på den boom'en som skjød fart i midten av - 71. Virkningene av økte oljepriser slår nå igjennom i land etter land, og det påfølgende presset på profitttraten avslører endegyldig at de gyldne 50 - og 60-årene ugjenkallelig er forbi. Marginalene for økt kapitalakkumulasjon er ikke lenger så romslige. Veksten i nasjonalproduktet finner ikke lenger sted slik at begge samfunnets hovedklasser øker sine realinntekter i takt med kapitaloppbyggingen. Streikebølgen som for alvor brøt ut i slutten av 60-årene og gjorde seg gjeldende i så godt som alle framskredne kapitalistiske land, er selv uttrykket for at grensen er nådd for den krisefrie utvikling. Kapitalen fordrer nå et økt press og skjerpet kamp mot lønnsarbeidernes livsvilkår for i det hele tatt å kunne opprettholde sine eksistensbetingelser - dvs. sin egen verdiforøkning.

Innenfor denne rammen som konjunktursituasjonen på verdensmarkedet setter, skiller Norge seg ut som et tilsynelatende særtilfelle. Perspektivene forbundet med oljeforekomstene i Nordsjøen og den allerede eksisterende virksomheten har gitt støtet til en frenetisk økonomisk aktivitet innen norsk næringsliv. Investeringene innen industri, bergverk og kraftforsyning har fordoblet seg i løpet av de to siste årene. Ordrettilgangen innen det meste av den industri som leverer til oljeutvinningen ekspanderer voldsomt. Ringvirkningene fra disse næringene slår over i andre sektorer med samme konsekvenser over hele linjen: Kapitalens akkumulasjonshunger og behov for arbeidskraft presser lønningene i været i de profittable sektorene og suger til seg kapital og arbeidskraft fra bedrifter og hele næringer som bukker under i dragsuget fra den konkurransebeleggen som oppstår.

Denne utviklingen som ligger i kapitalen selv - den stadige kapitalomkastning mellom sektorene med ledsagende sentralisering og konsentrasjon - gjen-speiles da også i den sosialdemokratiske regje-

ringens oljemeldinger (St. meld. 25 og 30.), der i et forsøk på å framstille dette som en prinsipielt styrbar prosess med tilhørende prognoser og målsetninger, realiserbare i henhold til en bevisst og villet plan. I følge kalkylene fra finansdepartementet vil oljevirkomheten og den økte produksjon som er forbundet med denne, medføre at mellom 50000 og 70000 personer sysselsatt i konkurranseutsatt innenlandsk industri og eksporterende næringer innen 1980 vil være kanalisert til andre sektorer. Antallet vil variere med størrelsen på bruken av de offentlige inntekter innenlands, som realistisk er vurdert til å variere mellom 3 og 6 milliarder (i 1974 - prisepriser). I tillegg kommer en beregnet nedgang i jordbrukets sysselsetting som løper opp mot over 30000.

Tilsammen avtegner dette seg som en gigantisk omstrukturering av norsk næringsliv. Tradisjonell eksportindustri vil saneres. Økte inntekter innenlands vil favorisere produksjon for hjemmemarkedet og skape økt konkurranse innen hjemmeindustrien.

På bakgrunn av det kaos av konkurser og fusjoner, avfolkning og ødeleggelse av bygdemiljøer, friksjoner og storbypress som denne omkalfatringen innen norsk kapitalstruktur vil framtvinge, pukker regjeringen i sine oljemeldinger på nødvendigheten av en fast styring av utviklingen. Arbeiderpartiet ser med tilfredshet på hovedtendensen i denne generalomleggingen innen norsk industri og ønsker å fremme den. Hva det gjelder er bare å holde utviklingen under kontroll, avhjelpe skadevirkninger og skjevheter som følger i dens farvann. Både i sosialdemokratiets forestillingsverden, men også tilsynelatende reelt framtrer staten som selve bolverket mot oppløsning og anarki.

Som uttrykk for kapitalens almeninteresse tar staten på seg de oppgaver enkeltkapitalene ikke kan make. I skarp konfrontasjon mot allverdens spekulerende småkapital har sosialdemokratiet (som ikke er noe annet enn totalkapitalens mest effektive politiske

funksjonær) i stortingsmeldingene gått inn for at staten skal ha hånd om oljeutvinningen og videreførelsen. Det antydes videre at mulig bruk av oljeinntektene bl. a. kan omfatte oppkjøp av eierinteresser i norsk industri. Sammen med påtvungen støtte til bedrifter og næringer som i den svulmende oljebloom'en vil få vanskeligheter, gir dette klare signaler om at oljevirkomheten vil gi støtet til direkte statlig innkorporering av store sektorer i det norske samfunnet.

Intet ville imidlertid være mer feilaktig enn å følge sosialdemokratiets (eller deler av det) illusjoner om at statsdrift vil medføre en kontrollert og krisefri utvikling. Det kapitalistiske produksjonssystem danner en helhet, og motsigelsene i denne helheten vil sette seg igjennom i alle deler av systemet. Illusjoner om politisk styring av statselskaper av Statoils type vil bryte sammen så snart disse selskapene er etablert og trekkes inn i den økonomiske konkurransen. Det er snarere det motsatte fenomen som vil framtre. Kapitalens antagonismer vil slå tilbake i styringsorganene selv og skape rivninger og strid innenfor de styrende parter.

Det har allerede skjedd for Arbeiderpartiets vedkommende hvor det har spaltet seg ut to fløyer i synet på driften av Statoil: Teknokratene Johnsen Hauge og Lied ønsker, realister som de er, en selvstendig stilling for Statoil og rent forretningsmessig drift (dvs. kapitalistisk). Mens Kleppe, som leder av Finansdepartementet, forfekter standpunktet om en politisk styring av selskapet etter en helhetlig plan.

Selvom en planlagt kapitalisme er en umulighet, er det sikkert at den økte statlige virksomhet vil få en viktig betydning for kampen mellom kapital og arbeid i tida som kommer. Som kanalisator av akkumulasjonsdugelig kapital - Arbeiderpartiregjeringens utspill om reorganiseringen av bank- og kredittvesen bør ses i denne sammenheng - vil staten vite å stampe fram et stadig mer

s.8...

å integrere arbeidernes lønnskamp i den allmenne "nasjonale" politikken (det er bl.a. i denne sammenheng man må se artikkelen om "universitetsmarxismen" i dette nummeret av Gnisten). De som i dag skulle være arbeiderklassens talsmenn, svikter den dermed i dens mest presserende politiske spørsmål. På lang sikt kan de da ikke annet enn å miste enhver tillit og sette seg selv ute av stand til å lede klassen i øyeblikk da reaksjonens krafter er sterke. Det er på den bakgrunn vi betrakter småborgervenstre som kommunistenes taktiske hovedfiende.

PARTIET

Allerede Lenin trakk den konklusjon av kapitalismens egne mystifiserende former at betingelsen for alt revolusjonært arbeid var arbeiderklassens selvstendige organisering under en ledelse med grundig teoretisk innsikt i marxismen, kontinuitet og konsekvent politikk i alt arbeid og god disiplin. For ham ble denne nødvendigheten aktualisert av det brokete politiske bildet og de mange kryssende fronter som imperialismen frambringer: et "problematisk" småborgerskap, arbeideraristokrati og opportuniste. Ingen av de aspekter Lenin la vekt på i denne forbindelse, er blitt svekket i vår tid (om AKP og SV aldri så mye samstemmer i at en bok som "Hva må gjøres?", der partiteorien er utformet, bare var

gyldig i 1902) - hans videreutvikling av marxismen på dette området er tvert imot mer gyldig enn noen gang! Etter at imperialismen siden første verdenskrig har ført med seg økt statlig aktivitet, en uhyre stigning i antallet uproduktive arbeidere og en stadig mer tilspisset "allmenn" krise som rammer "hele folket", og som sagt produserer et utall nye skillelinjer i befolkningen, blir samfunnets overflate mer forvirrende og klasseforholdene mer utilgjengelige for den umiddelbare sanseerfaring enn enn noen sinne. Det er samme platte og ahistoriske empirisme som ligger bak de fleste teorier om "nye" revolusjonære krefter og organisasjonsformer. Det er f.eks. samme tankegang som ligger til grunn når AKP tillegger fremmedarbeiderne særegne objektive interesser og vil holde dem unna det de tror er arbeiderklassen fordi disse utgjør en "uensartet og derfor mindre solidarisk" gruppe, som når Julit Mitchell i boka "Kvinnens lodd" mener at kvinnene, fordi de av forskjellige grunner ikke er like sterkt knyttet til proletariatet som menn, må organiseres separat og parti-uavhengig (som f.eks. i Kvinnefronten) - i stedet for å trekke den motsatte og eneste logiske og riktige konklusjon at man nettopp fordi det forholder seg slik, må innrette alle krefter på å styrke forbindelsen mellom arbeidende kvinner og den organiserte arbeiderklasse. Her som ellers

er byggingen av et leninistisk parti eneste mulighet til å unngå dagens katastrofale "venstre" politikk med dagskrav for "folket" og krisemaksimering for arbeiderklassen!

STUDER MARXISMEN-LENINISMEN - DELTA I KULS STUDIESIRKLER!

SLUTT OPP OM BYGGINGEN AV DET KOMMUNISTISKE SENTRUM - KONTAKT KUL ELLER KOMMUNISTISK ARBEIDERFORBUND!

STUDIER -

Den politiske økonomi utgjør selve grunnlaget for forståelsen av marxismen-leninismen og den historiske materialisme. Den er derfor viet tre kvelder i KULS innførende studiesirkel. De andre emnene er: den historiske materialisme, Lenins parti- og statsteori, klasser og grupper i det borgerlige samfunn, monopolkapital og imperialismen.

For nærmere opplysninger eller påmelding, kontakt oss på en av våre stands, snakk med en av institutt-kontaktene eller henvend deg til Kommunistisk Universitetslag, Filosofisk institutt Blindern Oslo 3

KAPITALISME OG

- kapitalen er ikke en ting,
men et forhold

1.

Kjernen i den sosialdemokratiske reformismens politiske økonomi er ensidig konsentrasjon om distribusjonsforholdene, og en tilsvarende akseptering av de eksisterende produksjonsforhold. For sosialdemokratiet er sosialisme identisk med inntektsutjamning, dvs. en mer "rettferdig" fordeling av inntektene. Sosialdemokratiet aksepterer eiendommen og klassene, men ikke ulikheten. Dermed skjønner det kapitalismen. Det gjør noe i virkeligheten umulig: skiller distribusjonsforholdene fra produksjonsforholdene, og sprer illusjonen om at de første kan forandres uten de andre - om at den "dårlige" siden kan forandres uavhengig av den "gode" siden den er uadskillelig forbundet med. Den "gode" siden er "den økonomiske vekst" (dvs. kapitalens akkumulasjon), den "dårlige" inntektsulikheten.

På denne bakgrunn fastholder sosialdemokratiet arbeidernes kamp på dens umiddelbart økonomiske, tradeunionistiske nivå, dvs. på det nivå hvor den bare sikter mot å øke lønna - altså endre inntektsforholdene og ikke produksjonsforholdene. I lang tid etter krigen har høyresosialdemokratiet i Norge i sitt forsvar for kapitalens interesser forsøkt å dempe også denne begrensede kampen. Når denne kampen nå - særlig på grunn av en voldsom høykonjunktur og usedvanlig stramt arbeidsmarked - ikke lenger lar seg dempe, stiller høyresosialdemokratiet - sammen med SV og AKP - opp den neste skansen for kapitalen mot arbeiderklassens framstøt, den klassisk sosialdemokratiske konsekvent begrensning av den økonomiske kampen og alle former for primitiv hets mot kommunistenes "innblanding av utenforliggende politikk" i lønnskampen.

Men sosialdemokratiets knefall for kapitalen er ikke bare en ren lakeivirksomhet. Den baserer seg på en betraktning av kapitalen slik den umiddelbart med nødvendighet framtrer. Umiddelbart framtrer ikke kapitalen som noe historisk oppstått og forgjengelig, men som noe evig eksisterende. Det er aksepteringen av denne kapitalismens umiddelbare framtredelesmåte som teoretisk ligger til grunn for sosialdemokratiets praktiske lakeivirksomhet - og også for dets suksess, for slik framtrer kapitalen umiddelbart for alle.

Dette umiddelbare skinnet består i at kapitalen framtrer for vår sanselige erfaring ikke som kapital overhodet, men som ting - som produksjonsinstrumenter, råstoffer, penger. Den ser umiddelbart ut til å være identisk med disse. Og det er åpenbart at så lenge det eksisterer mennesker, må det

også eksistere i det minste produksjonsredskaper og råstoffer. Således ser det ut som om menneskene ikke kan eksistere uten kapital, som om kapitalen er et absolutt eksistensvilkår for menneskene. Således får sosialdemokratiet full støtte i vår umiddelbare erfaring når det sier at kapitalen ikke kan oppheves, eller at den må "styres" og "kontrolleres".

Det springende punkt er imidlertid om kapitalen virkelig er identisk med de ting den - nødvendigvis - framtrer som, med produksjonsredskapene, råstoffene, pengene. Selv om kapitalen alltid framtrer som dette, er disse tingene av denne grunn omvendt alltid kapital? Er de samme tingene omvendt i seg selv kapital?

Det grunnleggende kjennetegn på den samfunnsform vi lever i, er dens adskillelse mellom de umiddelbare produsentene (eller de arbeidende) og produksjonsbetingelsene (redskaper og råstoffer) - dvs. de arbeidendes fullstendige eiendomsløshet til produksjonsbetingelsene og disse betingelsenes tilsvarende monopolisering hos de ikke-arbeidende. Dette gjør de arbeidende til lønnsarbeidere, dvs. tvinger dem til å selge sin arbeidskraft på markedet til dem som har monopolisert produksjonsbetingelsene på sine hender (kapitalistene), for så å kjøpe de nødvendige livsmidler for den lønn de får utbetalt. Dermed blir også vareproduksjonen allmenn og dominerende. Så lenge produsentene hadde tilgang til egne produksjonsbetingelser, behøvde de ikke selge sin arbeidskraft og kjøpe sine livsmidler på markedet for å overleve. Så lenge foregikk produksjonen heller ikke overveiende for et marked, men for ens eget og eventuelt herrens forbruk. Men i og med produsentenes løsrivelse fra produksjonsmidlene skjer produksjonen tilsvarende overveiende for det marked som dermed er skapt.

Men produsentenes løsrivelse fra produksjonsmidlene impliserer ikke bare at formålet med produksjonen nå blir å produsere varer for markedet, men at det først og fremst blir å forøke den på forhånd eksisterende verdi. På markedet byttes varene mot hverandre ut fra det eneste som er felles ved dem, nemlig nedlagt menneskelig arbeid målt i tid, som bestemmer deres verdi. Også varen arbeidskraft byttes ut fra dette prinsipp. Men arbeidskraften har den spesielle egenskap i forhold til andre varer at den kan skape mer verdi enn den forbruker, at den - når den betjener kapitalistenes produksjonsinstrumenter - kan fungere i lengre tid enn den delen av arbeidsdagen

som dekker arbeiderens nødvendige livsmidler eller lønn. På denne måten tilfører arbeideren den på forhånd eksisterende verdi et tillegg, en merverdi, som kapitalisten realiserer når han selger de produserte varene på markedet.

Når denne prosessen settes i gang og fungerer, blir produksjonsmidlene og pengene verdi som forøker seg ved bruk av arbeidskraften, dvs. kapital. Men forutsetningen for dette er de arbeidendes løsrivelse fra produksjonsmidlene og dermed eksistensen av arbeidskraften som vare, dvs. lønnsarbeidet. Kapitalen forutsetter lønnsarbeidet, og omvendt lønnsarbeidet kapitalen. Først når produksjonsmidlene er "frigjort" fra de arbeidende, fungerer de som verdi som forøkes gjennom tilføring av arbeidskraft, dvs. som kapital. Børst når de arbeidende tilsvarende er "frigjort" fra produksjonsmidlene, blir deres arbeid lønnsarbeid. Kapitalen er derfor ikke en ting, men et forhold - det kapitalistiske produksjonsforholdet mellom produksjonsmidlene og arbeidet. Først i dette forholdet blir produksjonsmidlene kapital, dvs. først og fremst utbyttingsmidler. (Den er heller slett ikke kapitalistens personlige inntekt, som går til hans personlige forbruk.)

Men når dette forholdet først er etablert, framstår kapitalen med nødvendighet som selve produksjonsmidlene, dvs. et historisk oppstått forhold framstår som en ting. Reproduksjonen og forøkningen av kapitalen framstår som reproduksjon og økning av de nødvendige produksjonsmidler. Kapitalen framstår som identisk med menneskenes eksistensvilkår, og dermed som like evig som menneskene selv. Den synes ikke som opphevelig, bare som mulig å "styre" og "kontrollere" - noe som ikke vil si annet enn å lære lovene for kapitalens egen bevegelse å kjenne, og underkaste seg dem. Bare distribusjonsforholdene framstår som foranderlige. Men snart bare til en viss grense, for de kapitalistiske produksjonsforhold innebærer også bestemte distribusjonsforhold.

Hvis virkeligheten var slik som den umiddelbart framtrer, var det ikke behov for noen vitenskap (Marx). Ut fra proletariatets standpunkt går marxismen ut over den borgerlige vitenskaps i dypeste forstand uvitenskapelige gjen-givelse av den umiddelbare virkelighet, og avdekker kapitalen som det historisk oppståtte og forgjengelige forhold som borgerskapet er interessert i å tildekke. Uten den marxistiske vitenskaps metode og resultater ville arbeiderklassen stå forsvarsløs overfor den umiddelbare virkeligheten, og i høyden drive det til det ene håpløse opprør etter det andre. Bare borgerskapet og småborgerskapet (som også står på den privateiendommens grunn som kapitalismen unngåelig utvikler seg på) har interesse av den teorifiendtlighet som hele den reformistiske retningen & arbeiderbevegelsen - med AKP i spissen - gjør alt for å spre. Bare disse har interesse av at teorien ikke slår rot i massene, men i stedet lever isolert og forkvaklet på de borgerlige universitetene som noe delvis ufarlig, men også delvis brukbart for borgerskapet. Den samme interesse ligger til grunn for deres konsekvente og demagogiske begrensning av arbeidernes kamp til distribusjonen og tilsvarende fanatiske forsøk på å hindre utvikling av at kommunistisk avantgardeparti som kan opprettholde, videreutvikle og levendegjøre den marxistiske vitenskapen som et redskap for arbeiderklassens revolu-

IMPERIALISME

sjonære kamp.

Formålet med den kapitalistiske produksjonen - grenseløs verdiforøkning - innebærer en fullstendig abstraksjon fra og rovdrift på natur og mennesker. Men samtidig innebærer det - i motsetning til den tidligere bruksverdiproduksjonens stagnerende økonomi - en grenseløst revolusjonerende utvikling av produktivkraftene, stadig sterkere arbeidsdeling, og en tilsvarende samfunnsmessig produksjon. Dermed legger det grunnlaget for sin egen undergang og en ny samfunnsform. Den nye samfunnsformen er ikke en tilbakevending til tidligere produksjonsformer, til slaveriet, livegenskapet, eller de arbeidende private småeiendom til produksjonsmidlene. Den representerer en nødvendig tilpassing av produksjonsforholdene til den mer og mer samfunnsmessig utviklede produksjon - en ny forening av de arbeidende med produksjonsmidlene i form av samfunnsmessig felleseiendom, tilegnelse og regulering av produksjonen. Bæreren av denne nye samfunnsformen er arbeiderklassen, den eneste klassen som er "frigjort" fra privateiendommen, og som er sammensveiset og disiplinert i den kapitalistiske storindustrien. Den "eksproprierer eksproprietorene" gjennom revolusjon og oppretter for en overgangsperiode sitt, proletariats diktatur. Proletariatet er den eneste revolusjonære klasse med tanke på den nye samfunnsformen, sosialismen og kommunismen. Borgerskapet er progressivt i den forstand at det med sin samfunnsform, kapitalismen, forbereder revolusjonen og sin egen undergang. Småborgerskapet er en reaksjonær klasse, i det også den bekjemper kapitalismen, men i den hensikt å vende tilbake til den lille privateiendommen som kapitalismen på den ene siden med nødvendighet utvikler seg fra, på den andre siden med like stor nødvendighet utradrer.

2.

Den kapitalistiske samfunnsformen gjennomløper i sin historie tre hovedfaser, i denne rekkefølgen: merkantilismen, frikonkurransen, imperialismen. På Marx' tid var imperialismen enda ikke utviklet. Det ble Lenin som utformet den klassiske teorien om imperialismen, den utgjør et av hans viktigste bidrag til videreutviklingen av marxismen. Særlig i lys av disse oljetider for vårt vedkommende er det grunn til å foreta en rekonstruksjon av Lenins imperialismeteorier.

Den definitive overgang fra frikonkurranskapitalismen til imperialismen skjer ifølge Lenin omkring århundreskiftet. Han definerer den kort slik: "Imperialismen er kapitalismen på det utviklingsstrinn da monopolenes og finanskapitalens herredømme er skapt, da kapitaleksporten har fått framtreddende betydning, da verdens oppdeling mellom de internasjonale truster er begynt og oppdelingen av jordens hele territorium mellom de største kapitalistiske land er avsluttet."

Her gjelder det for det første å merke seg at overgangen fra frikonkurransen til imperialismen ikke for Lenin betydde opphevelse av konkurransen overhodet (et nødvendig kjennetegn ved kapitalismen). Denne tanken dannet grunnlag for den borgerlige teorien om at monopolene innebærer muligheten til å regulere bort økonomiske kriser, og også for Kautskys teori om "ultraimperialismen", dvs. en enhetlig verdensimperialisme som ville gjøre slutt på

-Imperialismen er ikke en politikk, men et system.

"Kautsky polemiserer mot den tyske forsvarer av imperialismen og anneksjonisme, Cunow, hvis tankegang er like så plump som kynisk: imperialismen er den moderne kapitalisme; kapitalismens utvikling er uunngåelig og representerer et framsteg, følgelig betyr også imperialismen framsteg, og vi bør tilbe og lovprise imperialismen! Denne tankegangen minner om den karikatur som narodnikene stilte opp mot de russiske marxister i 1894-95: når marxistene anså kapitalismen i Russland for uunngåelig og for å være et framsteg, så burde de heller opprette kneiper og selv virke for kapitalismen. Kautsky svarer Cunow: nei, imperialismen er ikke den moderne kapitalisme, men bare en av formene for den moderne kapitalismens politikk, og vi kan og bør bekjempe denne politikk, bekjempe imperialismen, anneksjoner osv."

Det skulle vel ikke være noen her og nå som kjenner seg igjen i dette sitatet fra Lenin i Imperialismen? I så fall bør de også lese fortsettelsen:

"Ved første øyekast synes dette svaret å være nokså rimelig, men i virkeligheten betyr det en finere, mer tilslørt og derfor farligere propaganda for en forsoning med imperialismen; for en "kamp" mot trustenes og bankenes politikk som ikke rører ved det økonomiske grunnlag for trustene og bankene, går ut på borgerlig reformisme og pasifisme, på harmløse og fromme ønsker. Å bortforklare de bestående motsetninger, å glemme de viktigste av dem istedenfor å avdekke dem i hele deres omfang - det er Kautskys teori, som ikke har noe til felles med marxismen."

krigene. Den går i dag igjen i småborgerlige teorier om monopolistenes fullstendige allmektighet og drømmer om å vende tilbake til den "frie, fredelige, hederlige konkurranse" (f. eks. de to revisjonistpartiene NKPs og AKPs felles stamokap-teori om at monopolistene har opphøyet seg til en egen klasse og at hovedmotsigelsen går mellom monopolistene og "folket"). Lenin understreker overfor dette at imperialismen bare er en særskilt fase av kapitalismen: "...monopolet under kapitalismen (kan) aldri fullstendig og i lengre tid utelukke konkurransen på verdensmarkedet (det er jo forøvrig en av grunnene til at teorien om ultra-imperialismen er meningsløs)." Og: "Imperialismen er vokst fram som en videre utvikling og direkte fort-

settelse av kapitalismens grunnegenskaper... Monopolet er den direkte motsetning til frikonkurransen... Og samtidig ser vi at monopolene ikke opphever den frie konkurransen som de er vokst fram av, men består ved siden av og over den, og framkaller på denne måten en rekke særlig krasse og skarpe motsetninger, gnidninger og konflikter." Monopolkapitalismen er en "overgangsforeteelse, en slags blandingsform mellom frikonkurransen og monopol". Produksjonen blir samfunnsmessig, men tilegnelsen er fortsatt privat - først med opphevelsen av den private tilegnelsen oppheves kapitalismen og dermed konkurransen, noe monopolkapitalismen med sin samfunnsmessige produksjon utbygger grunnlaget for.

Dette fører over til en av dagens AKP-unnskyldninger for å forsvare sin småborgerlige anti-monopolisme, dvs. den antimonopolisme som ikke samtidig retter seg mot kapitalismen som helhet og framover mot arbeiderklassens sosialistiske revolusjon, men bakover mot gjenopprettelse av småborgerskapets og småkapitalens frikonkurransen: I motsetning til tidligere skal kapitalismen i og med imperialismen være blitt utelukkende reaksjonær. Imperialismen er råtnende, snyltende osv., og da kan den i AKP-hodene ikke samtidig være progressiv. La oss se på hva Lenin mente om denne typen enten-eller-tenkning. For det første sier han: "Konkurransen forvandler seg til monopol. Følgen er rivende framsteg i utviklingen av den samfunnsmessige produksjon. I særdeleshet organiseres arbeidet med tekniske oppfinnelser og forbedringer i samfunnsmessig målestokk." Dette utelukker ikke tendenser til forråtnelse, snylting og stagnasjon, det er tvert om uadskillelig forbundet med monopolkapitalismen. Men: "Det ville være feilaktig å tro at denne tendens til indre forråtnelse utelukker en hurtig vekst av kapitalismen; slett ikke. ... I det store og hele vokser kapitalismen betydelig raskere enn tidligere." Men denne veksten blir bare så mye mer ujevn, og innebærer således at imperialismen blir "døende kapitalisme". Det er ingen tilfældighet at småborgerskapet vil benekte dens progressive karakter i tide før den dør i og med den sosialistiske revolusjon, og i stedet stille en idyllisert småeiendom som det eneste alternativ til en imperialismen som utelukkende blir sett som råtnende og destruktiv.

Monopolkapitalismen innebærer en voldsom opphoping av pengekapital,

forts. neste side..

••KAPITALISME

finanskapital. Denne kapitalopphopningen, som av hensyn til minskende profitt ikke kan investeres i innlandet, må eksporteres for å være tilstrekkelig rentabel. Derfor blir monopolkapitalismen med nødvendighet imperialistisk. I dette perspektiv blir Norge et imperialistisk land fra omkring 1. verdenskrig av. Med oljeutbyggingen kommer kapitaloverfloden og dermed den norske imperialismen til å bli kraftig styrket - dette er allerede kommet klart til uttrykk i statens uttalte vilje til å eksportere store deler av oljeinntektene. Trass i uunngåeligheten av dette innen kapitalismen lanserer SV og AKP i større eller mindre samdraktighet paroler om "Nei til norsk imperialisme" og "Bygg ut landet for oljeinntektene" (begge deler under fortsatt kapitalisme!), og er moralsk forarget over at oljeinntektene ikke skal brukes til daghjem osv. La oss se på hva Lenin har å si til denslags synspunkter: "Hadde kapitalen vært i stand til å utvikle jordbruket, som nå overalt ligger tilbake for industrien, hadde den kunnet heve levestandarden for de store masser av befolkningen, som trass i den svimlende tekniske utvikling overalt lever i sult og elendighet - så kunne det ikke vært tale om noen "kapitaloverflod". Og dette er da også den "innvending" som kapitalismens småborgerlige kritikere pleier å komme med. Men hadde kapitalismen kunnet dette, da ville den ikke vært kapitalisme, for ujevnheten i utviklingen og massenes halvt utsultede tilstand er nettopp vesentlige, uunngåelige vilkår og forutsetninger for denne produksjonsmåten. Så lenge kapitalismen er kapitalisme, blir kapitaloverfloden ikke brukt til å heve massenes levestandard i vedkommende land - for det ville bety en minskning av kapitalismens profitt - ... Kapitaleksporten nødvendigvis ved at kapitalismen i noen land er blitt "overmoden", og at kapitalen der (under forutsetning av jordbrukets tilbakeliggende utvikling og massenes armod) mangler spillerom for "rentabel" investering."

Kommunistisk Arbeiderforbund arrangerer i år sommerleir for medlemmer av KA, KUL og MLU på Dvergsøya utenfor Kristiansand. Hovedformålet med leiren var å få gjennomdiskutert det praktiske og politiske arbeidet framover med å styrke og bygge ut det kommunistiske sentrum i Norge. En viktig del av denne diskusjonen dreide seg om forholdet mellom de tre organisasjonene.

Et hardt program, gode diskusjoner og en gemyttlig og kameratslig atmosfære gjorde at leiren ble en begivenhet av stor betydning for avklaring, konsolidering og enhet i den kommunistiske bevegelsen. Den viktigste debatten av teoretisk-politisk karakter dreide seg om småborgerskapets klassemessige stilling. Den resulterte i full enighet om viktigheten av å holde fast ved at småborgerskapet som klasse er reaksjonært og at dette må være utgangspunktet for enhver politikk overfor medlemmer av denne klassen. De norske kommunistene kommer altså ikke til å følge opp den usikkerhet KFMLr i Sverige har lagt for dagen i dette spørsmålet til så stor glede for våre hjemlige "sosialister". For øvrig anbefaler vi alle som er interessert i vårt grunnlag for diskusjonen, å lese Røde Fane nr 2, 1974, der også synet på småborgerskapet som en "vaklende klasse" kommer til uttrykk.

Det har vært en rekke spekulasjoner om at det mellom KUL og KA består en "prinsipløs, taktisk allianse". Vi henviser i den sammenheng til samme nummer av Røde Fane, der representanter fra begge de to organisasjonene på nummer av Røde Fane, der representanter for de to organisasjonene viser at det motsatte er tilfellet. Begge erklæringene vil vi anse som viktige, både som svar på Sverre Knutsens fantasier om "venstreopportunisten" i AKPs Røde

Dermed kommer vi over til imperialismens politikk, dens oppdelinger og nyoppdelinger. Disse foregår både mellom sammenslutningene og mellom maktene - ikke ut fra onde hensikter som de selv har konstruert, slik småborgerne ynder å se imperialistene: "Kapitalistene deler verden mellom seg, ikke på grunn av noen særskilt ondskap, men fordi det stadium konsentrasjonen har nådd, tvinger dem til å gå denne veien for å få profitt, og fordelingen foretas etter "kapital", "etter makt" - noen annen måte å dele på kan det jo heller ikke finnes i vareproduksjonens og kapitalismens system." I likhet med AKP - som i sitt arbeidsprogram vil "arbeide for at Norge (under kapitalismen! Vår anm.) finner sin plass i verden blant de land som går mot supermaktene og imperialismen", og i samsvar med dette nå sier "Nei til norsk imperialisme" - mente også Kautsky at imperialismen bare er en ganske bestemt politikk som finanskapitalen "foretrekker". Lenin sa til dette: "Det vesentlige er at Kautsky skiller imperialismens politikk fra dens økonomi idet han taler om annekasjoner som en politikk finanskapitalen "foretrekker", og stiller den opp mot en annen angivelig mulig borgerlig politikk på samme basis, nemlig finanskapitalen. Det tar seg ut som om monopolene i det økonomiske liv kan forenes med en ikke-monopolistisk, ikke-voldelig, ikke-anneksjonistisk framgangsmåte i politikken. Det tar seg ut som om verdens territoriale oppdeling... kunne forenes med en ikke-imperialistisk politikk. Resultatet er en talsløring, en mildning av de fundamentale motsetninger innen kapitalismens siste stadium, istedenfor en avsløring av deres dybde. Resultatet er borgerlig reformisme istedenfor marxisme."

Bak en liknende identifisering av imperialismen som en "politikk" som kan skiftes ut, ligger også SVs paroler om fred i Europa midt i en periode da den nødvendige nyoppdeling og de derav følgende motsetninger mellom de imperialistiske stormaktene allerede har fått form av væpnet konfrontasjon i Middelhavet og da den sosialis-

tiske revolusjonen følger mer og mer kommer på dagsorden: Ujevnheten i monopolkapitalismens utvikling "viser at imperialistiske kriger er absolutt uunngåelig på et slikt økonomisk grunnlag, så lenge den private eiendomsrett til produksjonsmidlene består". I stedet for å framholde dette overfor småborgernes pasifisme, og dermed rive ned alle deres illusjoner om privateiendommens velsignelser og trekke dem over på arbeiderklassens standpunkt, konsoliderer en illusjonene.

Kanskje det viktigste punktet i Lenins analyse av imperialismen er hans teori om at ekstraprofitten som følger med imperialismen gjør det mulig for borgerskapet på alle mulige måter å bestikke et øvre lag av arbeiderne, et såkalt arbeiderarøstokrati. Dette blir utpekt som det objektive grunnlaget for den 2. internasjonales opportuniste og sammenbrudd i og med 1. verdenskrig. Nå som dengang har borgerskapet sin sosiale støtte i opportunistene og i dem som omgir seg med revolusjonære fraser, men vil ha enhet med dem. Med styrkingen av norsk imperialisme blir det avgjørende viktig for kommunistene å huske Lenins ord: "Farligst i så måte er slike folk som ikke vil forstå at kampen mot imperialismen er en tom, løgnaktig frase hvis den ikke er uløselig forbundet med kampen mot opportunisten."

LES
OGSÅ:

Abonnementsprisen er kr. 15,- pr. år.

Bestillinger sendes: **den røde ARBEIDEREN**

Postboks 2863, Kampen.
Oslo 5.

BONDE FANGERI - - - -

derimot inn for rasjonalisering i industrien, jfr. intervju i Friheten i juni)

Slik produserer småborgerskapet sine såre enkle livsløgner! Berge Furre er ingen sosialist, men eit svevndyssande draumkvede.

Men før augene blir åpna for det dennesidige, vil SV med sin klassealliansepolitikk og sanselaust opportunistiske stemmejakt blant bøndene halde fram med å forkludre alle tilløp til mobilisering av arbeidarar bak egne klassekrav. SV's bondefangeri er også arbeiderfangeri og det hemmar den sjølstendige organiseringa av arbeidarklassen som på bakgrunn av ein gryande fascisme er meir livsviktig enn nokon gong.

FOR 15 KRONER KAN DU FA KJOPT 3 ARGANGER AV
RØDEFANE
(1964 - 1970 - 1971, i alt 14 nummer)
BESTILLINGER SENDES:
RØDE FANE, POSTBOKS 2863, KAMPEN, OSLO 5.

FIN SOMMERLEIR

piratfane og til belysning av den fortvilete fantasiløshet "medlemmer av AKP på universitetet" har lagt for dagen i sitt tykke spesialnummer av "Materialisten" om KUL. Den vellykte sommerleiren var en viktig begivenhet i den utviklingen som i tida framover automatisk kommer til å feie alle spekulasjoner til side.

SV's BONDEFANNGERI

Gnisten har i eit tidlegare nummer (nr.1-1974) teke for seg SV's faglege politikk og konkludert med at valforbundet står klippefast forankra på klassesamarbeidets grunn med sosial basis i det nedre skikt av fagforeiningsbyråkratiet.

Dette er sjølsagt berre eine delen av SV's ansikt. Særleg i samband med jordbruksgjeret har valforbundet markert seg som ein ivrig forkjempar for bondeklassens interesser. SV's klassesamarbeid omfattar også samarbeid mellom arbeidarklasse og småborgarskap. Grupperinga har sitt historiske og ideologiske ankerfeste i Nygaards-voldtradisjonen og populistparolen by og land - hand i hand. Ingen burde bli overraska over at graden av militant kampinstilling - m.a. med støtte til leveringsstreik - under jordbruksoppgjeret stod i talande kontrast til den duknakka ja- og -amen-haldninga til Jern- og Metall's usle krav på 7,5%. Dette som ein av mange indikasjonar på kva for ei klasse som skal ha leiinga i den klassealliansen mellom bønder og arbeidarar som valforbundet har sett seg som mål å smi. Av tvingande grunnar må konstruksjonen av denne klassealliansen skje på småborgarlege (dvs. reformistiske) premisser. SV's oppgåve og funksjon i norsk politikk i dag går kort ut på å fylke alle klasser - spesielt arbeidar-klassen - bak småborgarskapets kamp for sine klasseinteresser.

Bakgrunnen for den sterke posisjonen Berge Furre har oppnådd som moderne bondeførar får hovusakleg si forklaring i 2 forhold: Oppsvinget i det politiske medvitte blant bøndene under EEC-kampen - der bøndenes spesifikke interesser i stor grad kom til å bestemme premissane for Folkebevegelsens kamp - og den sterkt utsette stillinga småbøndene står i generelt og ved inngangen til oljealderen spesielt. I denne situasjonen er det Berge Furre står fram som produsent av det ideologiske grunnlaget for bondeklassens kamp, og han har brukt si akademiske daning til å grunngi denne kampen på ein delvis ny - men framfor alt meir systematisk måte enn andre talsmenn for klassen i nyare tid.

For SV eksisterer ikkje bondespørsmålet som problem. Forutsetningane for sosialismen er alt til stades i norsk jordbruk, og vi skal tru ein usignert artikkel i Orientering nr.24 - 1974:

"Men i dag har storparten av gardbrukarane slutta å tru på den borgarlege buskagitasjonen om at sosialistane vil ta jorda frå folk. Sosialisme betyr at folket skal eige produksjonsmidla. Eigedom skal ikkje gje grunnlag for utbytting av andre. Det betyr at dei som arbeider på jorda skal eige henne. På den måten har ein lenge praktisert ein slags sosialisme i store delar av norsk jordbruk. ... Stadig fleire ser at berre ei sosialistisk samfunnsordning kan sikre skikkelege betalingsvilkår og økonomiske kår, god ressursutnytting og ei trygg utvikling av bygdesamfunnet."

Det får vi kalle klar beskjed. Det som manglar på at det norske landbruket i dag er fullkome, er altså at privateigedom ikkje har sikre nok vilkår. Av alle ismer blir denne forsvarspolitikken for grunnlov og grunneigedom assosiert med sosialismen. Vi noterer oss også at denne "marxistiske" partibyggjande grupperinga stemplar marxismen som "borgarleg buskagitasjon". For vår del kan vi love at agitasjonen mot privateigedom skal fortsette - om nødvendig også i buskene. Sosialisme betyr innføring av samfunnsmessig produksjon på alle plan, og det er ikkje minst viktig i landbruket.

Ifølgje Berge Furre må norsk jordbruk av naturmessige grunnar alltid måtte basere seg på smådrift:

"Topografien forbyr stordrift i mykje av landet. Jorda ligg spreidd mellom ur og stein og vatn og sjø i små lappar (!). Ho kan ikkje rasjonelt drivast i storbruk".

Så veit vi det. Den norske topografien er og blir så småborgarleg at den åleine hindrar gjennomføringa av sosialismen på landsbygda.

Den almen-ideologiske rettferdigjeringa av kampen for småbruksinteressene foretek Berge Furre med verdensfrelsende referansar til ressurskrise og behovet for å auke den norske sjølberginga. Som alle klasser med særinteresser har også småborgarskapet bruk for å forkle sine spesielle særinteresser i almene nasjonale og globale talemåtar. Fordi småbruket har evne til å utnytte alle ressursar, er ifølgje Berge Furre småbruksinteressene i samsvar med interessene til verdens folk. Hans patetisk framførte domedagsvisjonar om ressurskrise er

inspirerte av den reaksjonære befolkningsteorien til SV's eigen husfilosof Robert Malthus. Teorien abstraherer ressursproblematikken frå all historisk samanheng med produktivkrefter og produksjonsforhold, og ein kan knapt tenkje seg ei meir effektiv rosemalning av verdskapitalismen enn den Berge Furre indirekte er mann for ved på denne måten å vende blikket bort frå utbyttingsmekanismene i nasjonal og internasjonal målestokk og i staden skvaldre i veg med sin skinvisdom frå vulgærvitenskapens mørkeloft. (Det bør også nemnast at det er malthusianismen som er det ideologiske grunnet som visse populistiskikt innan SV har henta fram for å gå mot arbeidar-klassens lønskamp)

Almene parolar om sjølberging vil vi bestemt avvise som reaksjonær politikk, men om det viste seg nødvendig - i ein krisesituasjon - å ta brakk-lagd jord i bruk igjen, ville det vere illusorisk å tru at det ville kunne skje ved satsing på småbruk. Her måtte det sterkare lut til - t.d. nasjonalisering.

Vi har sagt det ofte før, men gjen-tar det likevel: Den grunnleggande årsaka til ruining av småbruk ligg i produktivitetskløfta mellom små og store bruk. Dei små går under - her som i industrien - i konkurransen med dei store. Denne enkle sanninga er ukjent for Berge Furre og SV. Førstnemnde går i sine apologiar for småbruket så langt som å identifisere norsk landbruk med småbruk. Dette ved å vise til at det av eit samla tal på 125 000 bruk i Norge finst berre 500 bruk over 500 mål og ca. 6000 over 200 mål. Eit typisk eksempel på fusk med statistikk. Det samla arealet av større bruk er sjølsagt betydeleg i forhold til samla areal av småbruk, og utviklingstendensen går nødvendig i retning av stordrift.

Den økonomiske sida av Berge Furre

propaganda andsynes arbeidar-klassen med sikte på støtte for småbruksinteressene, består for det første i å dramatisere til det absurde levestandarden blant bøndene. Ved nok ein gong å manipulere tendensiøst med statistikk kjem han fram til at:

"Fyrst når bruket kjem over 200 dekar, kjem godtgjerds-la for årsverket opp i gjennomsnittet for industrien og over det". (Orientering nr.22)

Altså: Gjennomsnittsbonden har berre ca. halvparten av levestandarden til ein industriarbeidar.

I staden for å motbevisse dette ved reknestykke skal vi her nøye oss med eit sitat frå Berge Furre's partikamerat Ottar Brox, som også tyr til statistikk, men han for å påvise fordelane ved utkantlivet:

"Sosialogiske undersøkelser bekrefter det som de fleste veit, nemlig at 10.000 kr. i kontantinntekter for en småbruker skaffer ham en levestandard som minst tilsvaret det doble for en industriarbeider i byen." (Ottar Brox: Norsk landbruk, Pax 1969)

For det andre må Berge Furre vise at bøndenes kamp for høgare prisar ikkje står i motsetnad til forbrukarinteressene. Vil ikkje ei utvida inntektsramme for jordbruket slå ut i høgare prisar for forbrukarane, spør han i Orientering nr. 22. Han svarar sjølv:

"Dersom inntektsauken for jordbruket bert teken ut som auke i forbruksprisane vil det skje, men ikkje dersom inntektsauken vert teken ut ved subsidiar og støtteordningar som går over statsbudsjettet og som kan finansierast ved hardare skattlegging av dei som har råd til å betala."

Dette er ein kopi av AKP-oppskrifta om å "ta pengane frå monopola." Monopolkapitalens stat skal skattleggje monopola så sterkt at både bøndene og arbeidarane skal få det betre. Det småborgarlege venstre forstår ikkje at motsetninga mellom småborgarskapet og arbeidar-klassen er av objektiv natur, og som berre småborgarskapet har interesse av å dekkje over.

Det kan ikkje vere arbeidar-klassens politikk å støtte bøndenes interesser som grunneigarar og vareprodusentar. I fråveret av ein sjølvstendig agrarpolitikk frå arbeidar-klassens side kan det for kommunistane i dag berre kome på tale å støtte progressive borgarlege krav (nasjonalisering, nabosamvirke) som lettar situasjonen for bøndene som arbeidarar. Om bøndene blir støtta på egne premisser, viklar ein seg nødvendigvis inn i småborgarskapets eigen mørke labyrint der det ingen utveg finst. Småborgarskapens idealisme går ut på å sjå sine økonomiske vanskar som resultat av ein tilfeldig politikk frå stat, monopol, bankar og frå "jødane" i omsetningsledda. Han vil aldri som småborgar kunne gå til åtak på kapitalismen som system fordi han som privateigar og vareprodusent sjølv står med eine beinet i borgarskapet. Difor står han tilbake med det fromme, naive og reaksjonære ønsket om at utviklinga av kapitalen og produktivkreftene skal gå sakte eller aller helst stoppe. Dette siste ser ut til å vere det håpet Berge Furre har for framtida. Han er ein ivrig talsmann for tiltak i lovs form mot fabrikkproduksjon av egg, broiler og flesk:

"Desse produksjonane må sikrast for dei mindre bruka." (Orientering nr. 25)

(Men som god sosialdemokrat går han forts.s.6 ...)

omfattende organisatorisk byggverk for å kve arbeiderklassen i dens kamp mot den uunngåelige økende merverdiutpressinga i tida som kommer. Så høye akkumulasjonsrater som vil være nødvendig i oljevirkingsomheten, tåler ikke kapitalen skjerpert motstand fra arbeiderne. Staten vil måtte tre inn for å hindre og umuliggjøre utbrudd av streiker på arbeidsplassene. Denne prosessen er allerede langt på vei i og med at LO for lengst er blitt en del av statens korporative byggverk og presses videre fram i og med at forslaget om opprettelsen av et statlig inntektsråd igjen er blitt aktualisert i Arbeiderpartiets presse. Angrepet på arbeiderlønningene som vil skyte fart som en følge av denne spesielle høykonjunkturen, er intimt forbundet med en slik ny omdreining i statens korporativiseringsprosess.

Borgerskapets tradisjonelle partier støtter sterkt opp om denne utviklingen. Om enn Høyre-representanter både av

foruten alle de SV-standpunkter vi har nevnt ovenfor, øyner "avantgarden" i oljepolitikken en utviklingsspiral som riktig håndtert kan føre til sosialismen. Springbrettet er ikke annet enn de statlige organer som bygges opp i forbindelse med oljeutvinningen. Vi leser: "...statens oljeselskap... kan bli et politisk instrument som bruker all sin innflytelse til å presse fram nasjonalisering og sosialisering av det "private næringslivet." (s.5) En slik hardhendt sosialisering kan selvsagt ikke presses fram uten demokratisk støtte: "En vil knapt mobilisere støtte en gang fra arbeiderklassen for en aktiv nasjonaliseringslinje, uten at dette er knyttet sammen med styring, aktiv og demokratisk kontroll på grunnplanet i bedriftene." Og hvordan har så våre perspektivrike stats sosialister tenkt seg formene for "aktiv og demokratisk kontroll" og intim forbindelse mellom stat og grunnplan? Det oppstår

STATSMASKINERI MED
SOSIALISME SOM
VEDHENG

egne fordommer m.h.t. statsdrift og på grunn av hensynet til store deler av sin velgermasse verbalt går sterkt ut mot et for stekt statlig engasjement, står de sammen med Arbeiderpartiet ved realvoteringene i Stortinget (jfr. Rafnes- og Mongstadprosjektet).

Småborgerskapet har tross sin entydige reaksjonære interesse av å opprettholde småproduksjon og utlevde produksjonsformer, inntatt vekslende standpunkter til statens oljepolitikk. Dette kommer blant annet til uttrykk gjennom SVs holdning til spørsmålet. I praksis har ikke SV-representantene på Stortinget gjort annet enn å støtte opp om Arbeiderpartiets politikk, bare med en stadig understrekning av nødvendigheten av demokratisk, folkevalgt kontroll, samfunnsmessig styring, en moderat utvinningstakt med beskyttelse for bosettingsstrukturen i utkantstrøk, vern om primærnæringsene, vekt på opprettholdelse av et variert næringsliv osv. osv. Altså: Støtte til statspartiet framfor noe her i landet og dermed til opprettholdelsen av kapitalforholdet samtidig med en evig jamring over kapitalens herjinger og ødeleggende virkninger overfor småborgerskapets eksistensbetingelser.

En mer selvstendig og offensiv holdning overfor Arbeiderpartiet finner vi midlertid på SVs venstre fløy, nærmere bestemt uttrykt i Kontrast-gruppenstidskrift. Denne gruppen, som i dag for alvor har tildelt seg selv rollen som teoretisk avantgarde og apologet for SV SVs revolusjonære karakter, har i sitt temanummer om oljen (Kontrast 46) i lederen og i artikler forøvrig slått an en del politiske toner som i sin konsekvens ikke er så rent lite urovekkende.

jo problemer: "...den raske utbyggings-takten i oljesektoren vil gjøre statlig kontroll med lønnsfastsettelsen vanskelig." Men: En kan jo ta arbeiderne med på råd - inntektsråd! Skrupler? Vel, på den ene side: "...ville dette innebære å gå inn i en samordning av inntektsoppgjørene, noe som fagbevegelsen hittil har bekjempet." - Men på den annen side: "...er det spørsmål om ikke samordning av inntektsoppgjørene vil tvinge seg fram uansett." Noe forbløffet over disse konsekvensene, men på ingen måte slått av marke, tar våre dristige stats sosialister følgene av sin egen logikk. Som man reder så ligger man. Ved å satse på staten som basis i sosialiseringstrategien ville det selvsagt være naivt å lukke øynene for nødvendigheten av å få kontroll over arbeiderklassens lønninger gjennom et sentralt organ, "en samordning av inntektsoppgjørene ville jo tvinge seg fram uansett." Overfor tilbakeliggende og mistenksomme arbeidere som er ganske blinde for den sosialistiske aura Kontrastgruppen øyner i inntektsråd og andre statsorganer, vet gruppen å svare for seg i likhet med Aspengren: "Vi vil gjøre premissene for samordninger til et viktig konfrontasjonspunkt."

Kontrast-gruppen kom i fjor med iltre tilrop om sekterisme da vi dristet oss til å påpeke hvilken spesiell funksjon nettopp SV utøver som påskynder av den korporativiseringsprosess som valser framover i dagens norske kapitalisme. Vi venter nå spent på samme gruppes oppgitte utskrikelser over sekterisme innen arbeiderklassen når denne usolidarisk vil vende både stat og SV ryggen.

brukt på av monopolkapitalen hindrer dem i å oppnå noen av de kortsiktige interessene." Det kaller på smilet å se hvordan AKP i forsvaret av sine standpunkter må motsi seg selv for annenhver linje.

Det AKP mener, er rett og slett at "monopolkapitalen" hindrer fremmedarbeiderne i å oppnå noen av de fordeler som selv etnikere setter pris på og samtidig bruker fremmedarbeiderne mot etnikerne: "De kortsiktige interessene" (til etnikerne) "er trygge arbeidsplasser, heving av realløna, skikkelige boligforhold, en sammensveisa og solidarisk arbeiderklasse, god organisasjonsprosent i fagforeningene," (en bør merke seg den nære tilknytning mellom disse to punktene i AKPs tankeverden) "proletarisk og kommunistisk ledelse av klassekampen, borgerligdemokratiske rettigheter osv. Måten monopolkapitalen bruker fremmedarbeidere på som kriseregulerende faktor truer samtlige av de kortsiktige interessene som er nevnt ovenfor."

Og denne måten "ikke bare truer, men hindrer samtidig fremmedarbeiderne i å realisere kortsiktige interesser! Det er "monopolkapitalen" som dikterer betingelsene, noe som slås fast som objektivt. Her skal fremmedarbeiderne bare resignere, og det skal åpenbart også de av dem som vil satse på revolusjonær virksomhet. Den nasjonale arbeiderklassens langsiktige interesser er, sier AKP, "å gjennomføre en sosialistisk revolusjon og denne langsiktige interessen avhenger i meget stor grad av stillingen til dens kortsiktige interesser", interesser som fremmedarbeiderne altså er utelukket fra å realisere, noe som igjen altså fjerner dem fra revolusjonen! For ikke å tale om at deres kortsiktige interesse jo står i motsetning til de kortsiktige, etniske interesser som "i meget stor grad" er betingelse for revolusjon.

Vi skal i denne sammenheng se bort fra de mer og mer håpløse selvmotsigelser AKP leverer når gruppen, på tross av de ovennevnte standpunktene, skal forklare hvordan det kan ha seg at fremmedarbeidere, like så vel som andre arbeidere, faktisk har ført en framgangsrik kamp mot kapitalen. Vi skal også bare kort nevne det selvmotsigende i at AKP, på bakgrunn av ovennevnte uhyrligheter, vil "STENGE GRENSENE" for "deretter å solidarisere seg med dem som allerede er i landet", som det tolerant heter i artikkelen. Vi skal heller se på det som er den objektive bakgrunn for småborgerskapets selvmotsigende standpunkt, for på den måten å vise hvor AKP-gruppen hører hjemme i bildet.

IMPERIALISMEN

Det er høvelig å ta utgangspunkt i et referat av det AKP legger i sitt snakk om "måten" "monopolkapitalen" "bruker" fremmedarbeiderne på. Vi siterer AKPs hovedpunkter i sammenheng: "Monopolkapitalen bruker fremmedarbeiderne som kriseregulerende faktor. Fremmedarbeiderne er en billig investering i arbeidskraft. Monopolborgerskapet bruker fremmedarbeidere som pressmiddel mot den nasjonale arbeiderklassen... Monopolborgerskapet bruker fremmedarbeidere som ledd i den interne strukturrasjonalisering."

Det er ikke ett eneste av disse punkter som ikke gjelder like mye for kapitalens forhold til arbeiderklassen i allmenhet. Det som er avslørende for den rasisme AKP smugler inn, er at organisasjonen bare går inn på nettopp den problemstilling monopolkapitalen er interessert i å hevde for å splitte arbeiderklassens undergrupper fra hverandre. At AKP godtar problemstillingen, ligger for det første i at det godtar kapitalens overhøyhet, og sier til fremmedarbeiderne: "måten monopolkapitalen bruker dere på hindrer dere i å realisere deres interesser på kort sikt". Der nest i at det finner disse ovennevnte punktene særegne for fremmedar-

beiderne, mens de selvsagt gjelder for arbeiderne i det hele tatt. Det AKP sier, er i realiteten at plutokratens onde vilje binder arbeiderklassen til kapitalen i et interessesfellesskap. Alle arbeidere er utbyttet på samme måte - uansett hvor ivrig AKP benekter det - og kan derfor ut fra småborgerskapets synspunkt synes å "bli brukt" i "intern strukturrasjonalisering" og som "kriseregulerende faktorer" og "billig investering i arbeidskraft". Men dette uttrykker lovmessige forhold innen merverdiproduksjonen og den industrielle reservearmé. De er ikke bundet til arbeidere med særlig hudfarge, selv om en del brune småborgere åpenbart er av den oppfatning. Kapitalen søker og vil alltid søke å bruke enhver arbeider og/eller arbeidergruppe "som pressmiddel" mot andre arbeidere og/eller arbeidergrupper. Den lykkes desto bedre i dette om den klarer å utpeke spesielle grupper av arbeidere som bærere av slike splittelsesprinsipp, slik det er tilfellet når dens AKPservitører sier rett ut at "monopolborgerskapet" bruker fremmedarbeiderne til "streikebryteri", og at det følgelig er riktig å hyle "STENG GRENSENE!" Fra småborgerskapets hysteriske standpunkt er det selvsagt slik at monopolkapitalen "bruker" arbeiderklassen til å redde sitt skinn. Slik vil det alltid se ut, for kapitalen lever på arbeiderne, og skal den redde seg, så må den selvsagt gjøre "bruk" av sin egen eksistensbetingelse. Det AKP ikke forstår, er at kapitalen bare kan regulere sin krise ved å ødelegge forutsetningene for reguleringen, og at den mulighet for sosialistisk revolusjon dette innebærer, bare kan realiseres ved klassemotstand, også over landegrensene. AKP innbiller seg tvert om at "monopolkapitalen" kan regulere sin krise på tross av arbeidernes klassekamp (husk: "dere er ikke i stand til å realisere deres interesser!").

Og dette, mener AKP, er tilfellet fordi kapitalen er imperialistisk. Gruppen må innrømme at arbeiderstrømmene over landegrensene var progressiv i forrige århundre, men hevder at de ikke er det i dag, fordi denne "tvangsinternasjonaliseringen" foregår i hovedsak på imperialismens premisser, ikke på proletariats premisser! Men det gjorde den kanskje i forrige århundre? Hvis grensene stenges, så foregår det kanskje på norske proletarers premisser? Ja, mener AKP. Stilt overfor det kinkige faktum at parolen "STENG GRENSENE!" er i overensstemmelse med "monopolkapitalens" nåværende taktikk, at grensene vil bli stengt i pakt med innstillingen fra LO, regjeringen og Danielssen-komiteen, bemerker gruppen det følgende: "Innvandringsstoppen er til dels en innrømmelse av kravet om ikke å bruke slike kriseregulerende faktorer med alle de negative virkningene de har. Men på den andre siden er innvandringsstoppen ledd i en langsiktig politikk." - Det skal det være sikkert og visst at den er! Monopolkapitalen bruker fremmedarbeiderne som "kriseregulerende faktor" ved å hindre den etniske småindustrien i å ta i bruk den billige arbeidskraften som ville være en betingelse for dens videre eksistens i den "interne strukturrasjonalisering" som nå er i gang. Altså dreier det seg "på den ene siden" om en "innrømmelse" til proletariats premisser, "på den andre siden" om at det etniske proletariatet åpenbart "delvis" har sammenfallende interesser med plutokratene. For å si det med AKPs egne ord: "Monopolkapitalens kortsiktige eller langsiktige interesser avgjør om grensene skal stenges eller åpnes i de enkelte øyeblikk eller perioder."

Slike klassemotstandsbravader er det nødvendige resultat av et klassestandpunkt som ikke kan innbefatte at en begriper at imperialismen er en historisk progressiv økonomisk utvikling, kapitalismens siste stadium, som definitivt og i verdensmålestokk legger grunnen for overvinnelsen av små-

borgerlige produksjonsformer. Det nytter ikke å sortere ut "proletariske premisser" og "monopolkapitalistiske premisser" innen denne utviklingen. For utviklingen er en helhet, og en kan ikke dele den opp i "gode" og "dårlige" sider - slik AKP, presis som den gamle småborgerkongen Proudhon, ynder å gjøre det. Den progressive historiske utvikling foregår i et klassemotstand nødvendigvis i en avskyelig form av menneskelig fornedrelse. Denne er ikke minst iøynefallende når det gjelder arbeidervandringene over landegrensene. Ikke desto mindre er det bare reaksjonære som benekter det progressive i disse arbeidervandringene.

Det blir ikke minst klart i forbindelse med de krav de reaksjonære stiller i denne forbindelse, så som det fascistiske "STENG GRENSENE!". AKP uttaler: "I fremmedarbeidernes hjemsteder fins det landsbyer der det bare er kvinner, barn og oldinger tilbake. Er det "proletarisk internasjonalisme" å støtte en slik utvikling, slik KUL - og Romatraktaten - gjør?" Når AKP her finner at kommunistisk og imperialistisk politikk er ett og det samme, så skal en være klar over at det slett ikke dreier seg om et bevisst demagogisk poeng. Kjernen i småborgerskapets politikk er nettopp nært knyttet til at denne klassens talsmenn ikke er i stand til å se forskjell på arbeiderklassens og kapitalistklassens standpunkt. De representerer en bakstreversk interesse i forhold til dem begge, og hater dem begge like blindt. I praksis blir disse talsmenn dermed bare talsmenn for de reaksjonære krefter som i realiteten er avhengige av den utviklede imperialismens beskyttende vinger for for å kunne bestå. Når paroler som "STENG GRENSENE!" realiseres, så øker den menneskelige fornedrelse de nevnte talsmenn sa seg å ville bekjempe. Ærlige AKP-medlemmer bør spørre etter de økonomiske årsakene til arbeidervandringene. Og svaret vil de finne ikke bare i kapitalismens generelle struktur, men særlig i den ujevne utvikling av kapitalismen som kjennetegner imperialismen. Innen imperialismens rammer må det nødvendigvis eksistere landområder uten muligheter for videre kapitalistisk utvikling. Dette er elementær lærdom for kommunister. Folk som vil STENGE GRENSENE, derimot, har følgende svada å komme med som beskrivelse av herskerklassenes interesser i disse områdene: "Eksport av fremmedarbeidere (!) brukes av eksportlandene for å kvitte seg med overskudd av arbeidskraft, men samtidig også for å kvitte seg med den revolusjonære delen av arbeidsløse." Og de har følgende å si om disse undertrykte interesser: "Fremmedarbeidernes langsiktige interesser er å få oppfylt alle sine kortsiktige interesser (!) i sine egne land, først og fremst ved å få arbeid! (Den der skal vi merke oss!)" Dette er også forutsetningen for at deres langsiktige interesse i form av sosialistisk revolusjon overhodet kan bli oppfylt."

Denne imbesille ignoreringen av den økonomiske basis, av at "fremmedarbeiderne" står i en proletarisk stilling og følgelig har objektiv interesse av revolusjon i alle kapitalistiske land, av at de nødvendigvis er henvist til å søke arbeid utenfor de egne landenes grenser for overhodet å overleve, leder altså til parolen "STENG GRENSENE!" og dermed også til støtte av den "interne strukturrasjonalisering" som kapitalistklassen i et imperialistisk land som Norge ser seg tjent med. Dette er en proteksjonisme som fører til en bare økende materiell elendighet i fremmedarbeidernes hjemsteder.

Det er karakteristisk at AKP som en erstatning for en analyse av fremmedarbeidernes proletariske stilling velger å preike om problemet som om det hadde sitt opphav i den onde vilje hos herskerklassene i disse arbeidernes hjemland, i deres vilje til å sette i verk "eksport" av arbeidere for å "bruke" denne for politiske formål -

uten at en altså et øyeblikk tenker på den objektive betingelsen for en slik eventuell politikk, nemlig nettopp eiendomsløsheten.

"GEGEN ROTFRONT UND REAKTION"

Det er denne eiendomsløsheten som i takt med det imperialistiske verdenssystemets utvikling sveiser alle lønnsarbeidere sammen til en internasjonale klasse. Ved i realiteten å henvise til dette kjennetegn for å rettferdiggjøre "STENG GRENSENE!", retter AKP slaget mot hele arbeiderklassen, samtidig som det vil bekjempe "monopolborgerskapet". Det er ikke noe overraskende i dette. Småborgerskapet har alltid kommet ut i selvmotsigelser som følge av at det må bekjempe begge de klasser som er progressive i forhold til det selv. AKPs forvirring på dette felt er illustrert av den beryktede setningen i gruppens prinsippprogram, om at mellomstore kapitalister vil "vakle mellom anti-monopolisme og reaksjon". Den gamle sannhet at den småborgerlige reaksjon nettopp er antimonopolistisk - "Gegen Rotfront und Reaktion", som kampropet lød i Horst Wessel-sangen - er gruppen ukjent med, fordi den ikke tør analysere seg selv.

På den ene side vil småborgerens selvmotsigende situasjon føre til at han reagerer mot både arbeiderklasse og kapitalistklasse. Men på den annen side fører den samme selvmotsigende stilling til at han unngår å reagere direkte. For hans stilling er ikke bare kjennetegnet av at han står i klemme mellom de to hovedklassene, men også av at han er seg bevisst når som helst å kunne bli enten proletarisert eller en oppkomling innad i kapitalistklassens rekke, bli småkapitalist. Dette har tradisjonelt ført til at han har vist vilje til - på sitt misforståtte vis - å "solidarisere" seg med visse skikt av såvel arbeiderklassen som av kapitalistklassen. Noe som igjen fører til at hans klassemessige agitasjon kommer til å rette seg særlig mot spesielle, iøynefallende grupper innen hver av de to hovedklassene. Han slår på sekken og mener eselet: agitasjonen mot kapitalistklassen tar form av en agitasjon mot "rentenister" eller "monopolister" (som AKP karakteristisk nok mener er en egen klasse); agitasjonen mot arbeiderklassen tar - helt tradisjonelt - form av en agitasjon mot fremmedarbeiderne. Agitasjonen retter seg, kort sagt, mot de grupper innen de to hovedklasser som småborgerens følelser utpeker som hovedfiender alt etter hans egen proletarisering eller gulasjering. Det er først og fremst kapitalistklassen som tjener på slik agitasjon, for den har framfor noen behov for småborgerlig innflytelse i arbeiderklassen, samtidig som kapitalistklassens enhetlige karakter fører til at politisk støtte til småkapitalister også er en støtte for monopolistene.

Det er på denne måten at fascismen eller nasjonalsosialismen, med sitt prat om klassefellesskap mellom arbeidere, småborgere og småkapitalister, blir et redskap for monopolkapitalen, og da i den betydning dette ordet virkelig har, nemlig kapitalens monopolistiske stadium.

Det er i kraft av dette klassemotarbeidet at kapitalen kan innføre politistaten, permanent hvit terror og formell avskaffelse av de borgerlig-demokratiske rettigheter. Ikke minst kan den benytte seg av paroler som "STENG GRENSENE!" i det forberedende arbeidet på dette feltet, slik vi nevnte det i Gnisten nr. 2. Det er kanskje tegn på en begynnende dårlig samvittighet i AKP-gruppen, at denne ikke i det hele tatt tør gå inn på våre argumenter her, men i stedet be-

LES:

forts.s.10....

RØDEFANE

UNIVERSITETSMARXISME

Den marxistiske vitenskaps skjebne er på en avgjørende måte avhengig av dens forhold til arbeiderklassens politiske organisasjoner. Derfor har marxismens "utvikling" en form som i høy grad kan føres tilbake til arbeiderklassens politisk-organisatoriske historie. Den oppblomstring av marxistisk forskning som i dag finner sted ved universitetene i mange imperialistiske land - Norge inkludert - bør av denne grunn vurderes i forhold til arbeiderklassens aktuelle organisatoriske sentra, i Norge så å si utelukkende sosialdemokratiske organisasjoner. Mens høyresosialdemokratiets herredømme i arbeiderklassen i Norge etter krigen ikke overraskende var en dvaleperiode for marxismen, har vi sett de siste årene at dette sosialdemokratiets krise ledsages av en kraftig utvikling av venstresosialdemokratiet og den nevnte rehabilitering av "marxistiske" problemstillinger og de revisionistiske løsninger som svarer til det nye sosialdemokratiets fremvekst. For kommunister er det av avgjørende betydning å se sammenhengen mellom disse tingene, ikke minst for å kunne utarbeide den marxistiske vitenskap dit hvor et brudd med den sosialdemokratiske ideologi blir nødvendig.

Vår analyse av venstresosialdemokratiet er presentert i tidligere nr. av Gnisten og skal her bare oppsummeres: det at høyresosialdemokratiet har påtatt seg de oppgaver staten har som funksjon å utføre for å sikre kapitalens reproduksjonsbetingelser (og ikke minst den å integrere arbeiderklassens kamp som en kontrollerbar variabel) blir en belastning når kapitalens logikk krever upopulære tiltak, dvs. når den høyresosialdemokratiske "sosialisme" ikke lenger kan skjule at den er imperialismens adekvate politiske uttrykk. I samme øyeblikk blir det en påtrengende oppgave for representantene for den borgerlige politikk innen arbeiderbevegelsen å sørge for at arbeiderklassens oppbrudd fra sin høyresosialdemokratiske ledelse ikke får form av en massiv oppslutning om den kommunistiske politikken. Det borgerlige ved venstresosialdemokratiets politikk består i å fange opp denne radikaliserings ved å fremstå med radikal form, men med sosialdemokratisk innhold.

På universitetet produseres denne politikken "marxistiske" forklaring.

Det synes å være en motsigelse mellom det at universitetene - innenfor en marxistisk analyse - først og fremst har som oppgave å produsere og reproducere den ideologi som inngår i kapitalens reproduksjonsbetingelser og det at det ved de samme universiteter i dag anlegges marxistiske synsmåter innen de fleste betydningsfulle samfunnsvitenskaper, uten at det fra kapitalens side gjøres alvorlige forføyninger som retter seg mot denne utviklingen. Men det er ingen motsigelse hvis vi undersøker hva slags ideologi det i dag er behov for: i de siste 15-20 åra har vi sett en aksellerering av den strukturrasjonalisering som karakteriserer epoken

da kapitalen reproducerer seg selv som monopolkapital. Denne utviklingen har skapt behov for stadig mer omfattende tiltak fra statens side, dvs. fra den instans som står over enkeltkapitalene og tar sine beslutninger ut fra vurderinger som går på betingelsene for enkeltkapitalenes eksistens, altså på systemet. Det blir altså nødvendig å vite hvordan systemet fungerer som helhet. Hvis "marxismen" på universitetet først og fremst presenteres som en overlegen vitenskapelig teori ut fra "indre" vitenskapelige kriterier, f.eks. ved at den har en metode som bedre enn noen annen kan gi kunnskap om de enkelte fenomeners forhold til det kapitalistiske system som helhet, er sammenhengen med de behov vi har karakterisert ovenfor åpenbar.

På denne måten oppstår den situasjon at venstresosialdemokratiets ideologi blir et uttrykk for politikken til borgerskapets mest progressive skikt. Den særegne "marxistiske" form denne borgerlige politikken får hos venstresosialdemokratiet, sørger for at den befestes i grunnlaget for den del av arbeiderklassens politikk som ledes av dette organisatoriske sentrum. "Marxismen" fungerer altså på denne måten som allianseskapende faktor mellom arbeiderklasse og borgerskap, en effekt som pr. definisjon er sosialdemokratisk. Eks. på en slik politikk er SV's standpunkt for sosialisering av bank- og kredittvesen, et tiltak som først og fremst er i den norske monopolkapitals interesse. Mer generelt er SV's parlamentarisme (se KULs stensil om stortingsvalget) og faglige politikk (se gnisten nr. 1, 1974) bekræftelse på at den "marxisme" SV kan anvende seg av, er av den ovenfor karakteriserte type, i det denne politikken gjør arbeiderklassens politikk til en del av det systemet staten skal holde oversikt over, og "marxismen" blir det nødvendige redskap for å identifisere og integrere de deler av arbeiderklassen som med dens radikaliserings truer med å falle utenfor rekkevidden av statens kontroll.

"Marxismens" posisjon på universitetet bør altså ikke tolkes som noen erobring fra "arbeiderklassens" side, den snarere bekrefter analysen av universitetets oppgaver som ideologiproduent.

Den marxisme som i dag dominerer på universitetene har oppstått som en utvikling av den ideologi som oppsto i tilknytning til studentopprøret i slutten av 60-åra. Denne bevegelsens halvmarxistiske ("nymarxismen") teorier tok form av at de skulle støtte opp om kampen "mot professorvel-det" og "for demokratisering" på universitetet og av at de skulle begrunne studentbevegelsens ideologikritiske praksis. Disse "nymarxistiske" trekkene er ikke forsvunnet i dagens forskjellige "marxisme", og der er derfor all grunn til å påpeke sammenhengen mellom dem og monopolkapitalens ideologiske behov. Hva det første angår - demokratiseringen - representerer den en politisk parallell til utviklingen av teknisk avanserte pro-

duktivkrefter og ekspansjonen av arbeidsoppgaver som krever andre egenskaper enn den en høyt utviklet spesialisering kan fremskaffe. Krav om å opprette de institusjonelle betingelser for utvikling av tverrfaglighet, gruppearbeid, selvstendighet, muligheter for initiativ nedenfra osv. kan derfor bare fungere som støtte for den del av kapitalen som har behov for det nettopp disse egenskapene i selve arbeidsprosessen, og vi ser i dag hvordan det lavere skoleverket fra gymnasen og nedover reformeres nettopp ut fra slike vurderinger. Det fremgår på ny hvilke politiske interesser som tjener på slike tiltak, legitimert ved teorier som ofte ikke unnslyr seg for å gå som "marxistiske" og som organisatorisk bæres frem av arbeiderklassens "egne" organisasjoner.

Teorien om de intellektuelles rolle som autonome ideologikritikere fikk et liv etter døden i og med KAG i Bergen. Uten å knytte seg til eller støtte noe eksisterende politisk alternativ ønsket denne gruppen å fungere som et uavhengig forum for teoretisk arbeid og som sentral for teoretisk, kommunistisk propaganda. En slik strategi må imidlertid med nødvendighet bli offer for en uløselig motsigelse: ingen marxistisk teori er fullstendig i seg selv, men må kunne ut i en politikk - og det på et stadium i kapitalismen hvor arbeiderklassen er mer gjennomorganisert sosialdemokratisk og korporativt enn noensinne - vil representantene for denne linjen se sine produkter omformet av de organisasjonene som har en politikk, og som altså har et organisk behov for marxistiske alibier. Motsetningene innen KAG om forholdet til SV indikerte at gruppen var oppmerksom på at den som uavhengig teorigruppe allikevel alltid ville fungere som en støtte til SV's politikk. Høyrefløyen har nå tatt konsekvensene av dette og sluttet seg organisatorisk til SV. Venstrefløyen kan bare overvinne sitt fortsatte dilemma ved en tilslutning til de organisasjoner som forener vitenskapelig marxistisk teori og konsekvent kommunistisk politikk: KUL og KA.

Allmennt er det bare denne tilknytningen til et kommunistisk sentrum i arbeiderklassen som kan sørge for at arbeidene på universitetene med den marxistiske vitenskap ikke omformes til (eller er) en ideologi som pr. definisjon styrker systemet. Bare når teoretiske standpunkter samtidig er støtte til en kommunistisk politikk og det teoretiske arbeidet er integrert i denne politikken strategi, kan de mekanismer som frembringer universitetsmarxismens ideologi bekjempes.

I løpet av høstsemesteret kommer vi til å gi ut en stensil der vi mer inngående tar opp til behandling alle problemer i tilknytning til universitetsmarxismen samt gir en analyse av studentopprøret i slutten av 60-åra og drøfter bakgrunnen for opprettelsen av vår egen organisasjon.

NIDINGSVERKERKET ----

skylder oss for å gjøre "et stort nummer av hvor latterlig det er med demokratiske rettigheter". Dette er en forfalskning, og den spes opp med sitater trukket ut av sammenhengen de står i og plasert i nye. Vi er vant med den slags fra det hold, vi har vist hvordan AKP-gruppen er henvist til slike tricks for å gi seg selv en odør av anstendighet, og heller ikke i disse tilfellene har gruppen turdt å benekte våre utsagn. Vi gjentar noe av det vi skrev i Gnisten nr. 2:

"Det dreier seg ifølge AKP-ledelsen om et tiltak ("STENG GRENSENE") som betyr at en utnytter det for

arbeiderklassen positive faktum at den norsk-kapitalistiske staten fortsatt er borgerlig-demokratisk og ikke totalitær! Men når en på denne måten "utnytter" staten bare på det viset bare at en oppfordrer den til totalitære tiltak, da utnytter en nettopp ikke den borgerlig-demokratiske staten; en utnytter og profiterer bare på at denne staten med nødvendighet beveger seg i totalitær retning. Og en skynder på denne utviklingen."

Men en skal også være klar over at dette er det selvfølgelig resultat lenge borgerlig-småborgerlige skikt utfra sitt eget k lassstandpunkt kjemper for opprettholdelse av demokratiske retter. For de representerer

selv samtidig en økonomisk utvikling som mer og mer vil reagere mot slike retter. Det vil også her bli en selv-motsigende kamp, som består i å lansere antidemokratiske paroler for å få realisert demokratiske mål. Bare arbeiderklassen kan som klasse med hell kjempe for disse rettene. Vi har allerede - forrige gang regjeringen lanserte parolen "STENG GRENSENE!" - sett politiet (men så er jo politiet ifølge AKP "en del av arbeiderklassen") sortere innreisende etter hudfargen ved grenseovergangene, og det er for oss godt nok grunnlag for å av-vise ethvert samrøre med AKP-organisasjonen mht. kamp for demokratiske rettigheter.